GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA" IESE ÎN FIECARE ḐI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ L.

SE PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondențĭ.

ANUNȚIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 125. *Lunĭ, Marțĭ 9 (21) Iunie.* **1887.**

Brașovŭ, 8 Iunie 1887.

Din nisce considerațiunĭ de „oportunitate," carĭ se potriveau cu direcțiunea generală a politicei nóstre ca nuca 'n părete, maioritatea comisiunei de treidecĭ alésă de conferența nóstră trecută sibiiană a admisŭ în anumite casurĭ esceptiunĭ dela abstinența decisă pentru Românii bănățenĭ și ungurenĭ. Mărturisimŭ că noi n'amŭ părtinitŭ acésta propunere, fiindcă nu înțelegeamŭ „oportunitatea" unei asemenĭ abaterĭ dela direcțiunea generală în împrejurările de față și ne temeamŭ ca nu cumva printrînsa sĕ sufere solidaritatea și prestigiulŭ nostru naționalŭ. Dér maioritatea a primitŭ escepțiunea dela regulă și noi n'amŭ mai avutŭ ce ḑice.

Pe temeiulŭ modului acestuia de procedere adoptatŭ de conferența din Sibiiu au pășitŭ în patru cercurĭ electorale candidațĭ românĭ cu programa națională. Resultatulŭ alegerei în trei din aceste cercurĭ ne este cunoscutŭ.

In Caransebeșŭ a fostŭ alesŭ cu aclamațiune generalulŭ Traianŭ Doda. Isbênda era aicĭ sigură. Nicĭ n'a cutezatŭ se se redice unŭ contracandidatŭ. Intre alegĕtorii românĭ grănițerĭ din acestŭ cercŭ domnesce o disciplină militărescă și generalulŭ Doda se bucură de marĭ simpatii și de mare încredere din partea poporului grănițerŭ.

In Baia de Crișŭ resultatulŭ alegerei nu e totŭ așa de satisfăcĕtorŭ. Aicĭ a lipsitŭ disciplina militărescă și guvernulŭ nu s'a sfiitŭ a pune în mișcare întregŭ aparatulŭ sĕu administrativŭ în potriva candidatului partidei naționale române, nu s'a sfiitŭ a sprijini pe contra-candidatulŭ lui, deși este membru alŭ oposițiunei moderate. Solgăbirĕii cu primarii, notarii, până și cu scriitorașii de prin cancelariile comitatului au fostŭ împrăștiațĭ ca nisce gonacĭ la vĕnătóre în tóte părțile cercului spre a seduce, terorisa și corupe pe alegĕtorĭ. S'au comisŭ abusurĭ așa de marĭ încâtŭ ómenii au fostŭ constrînșĭ a face arătare la guvernŭ. Și ce a rĕspunsŭ ministrulŭ de interne? A însărcinatŭ cu cercetarea pe însășĭ căpetenia partidei oposiționale moderate, a căreia candidatŭ avea sĕ fiă alesŭ, adecă pe viceșpanulŭ de acolo.

Póte fi o dovadă mai puternică decâtŭ acésta cumcă guvernulŭ șĭ-a pusŭ în gândŭ a face cu orĭ-ce prețŭ sĕ cadă candidatulŭ naționalŭ românŭ în Baia de Crișŭ? Lupta a fostŭ crâncenă — ceea ce se vede și din proporția voturilorŭ date de ambele părțĭ, 810 voturĭ contra 895 — și în momentulŭ decisivŭ, când partisanii d-lui Truța voiau sĕ facă unŭ asaltŭ asupra posițiunei contrarului, organele guvernului șĭ-au luatŭ refugiulŭ la forță și, — după cum ne spune telegrama ce amŭ primit'o alaltaerĭ — a împiedecatŭ cu gendarmii și cu pandurii pe alegĕtorii românĭ de a se apropia de urnă înainte de a se împlini terminulŭ legalŭ pentru a'șĭ puté da votulŭ.

Acésta ne aduce aminte de alegerea de acum trei anĭ din Cehulŭ Sĕlagiului, unde totŭ cu baionetele alegĕtorii românĭ au fostŭ reținuțĭ de a merge la loculŭ alegerei, și unde fŭ alesŭ candidatulŭ guvernului numai cu 12 voturĭ.

Alŭ treilea candidatŭ naționalŭ românŭ a fostŭ d-lŭ protopopŭ Georgiu Popoviciu în Șiria-Pâncota, în contra căruia a fostŭ alesŭ cu mare maioritate candidatulŭ guvernului Lad. Bohus. Despre decursulŭ alegerilorŭ din acestŭ cercŭ electoralŭ n'avemŭ pân' acum nicĭ o scire.

Mai rĕmâne cerculŭ Sasca, unde a candidatŭ și pentru periodulŭ viitorŭ dietalŭ d-lŭ Vincențiu Babeșiu. Sasca e celŭ mai mare cercŭ electoralŭ din Ungaria. Aicĭ a pășitŭ, în contra d-lui Babeșiu, tênĕrulŭ consiliarŭ de secțiune în ministeriulŭ de esterne Asboth Ianos. Pre când scriemŭ lupta încă decurge în acestŭ cercŭ, unde se sĕvĕrșesce aḑĭ alegerea.

Guvernulŭ combate cu înverșunare pe naționalĭ pe tótă linia și sforțărilorŭ sale i-a succesŭ a face sĕ cadă în Biserica-albă și pe naționalistulŭ sêrbŭ Dr. Polit.

N'a fostŭ destulŭ cu atâta. A trebuitŭ sĕ cadă însușĭ Ludovicŭ Mocsary jertfă molochului esclusiviștilorŭ și teroriștilorŭ dela putere. Grațiă uneltirilorŭ organelorŭ guvernului a fostŭ alesŭ în loculŭ lui în Neoplanta o nulitate de mameluсŭ, Moritz Pal.

Dér sórtea a voitŭ sĕ cadă și unulŭ dintre cei mai marĭ antagoniștĭ ai naționaliștilorŭ și ai d-lui Mocsary, unulŭ din aceia carĭ au sprijinitŭ mai multŭ pornirile fatale ale d-lui Tisza, cerêndŭ sĕ se imprime statului caracterulŭ maghiarŭ, Desider Szilagyi. In contra lui a fostŭ alesŭ în Siklos, comit. Barany, unŭ Kossuthistŭ. Szilagyi nu va puté încăpé în dietă, decă nu va primi póte mai târḑiu unŭ mandatŭ din mila lui Tisza Kalman. *Sic transit gloria mundi!*

Nu putemŭ sĕ încheiămŭ aḑĭ mai bine decâtŭ citândŭ cuvintele ce le-a rostitŭ d-lŭ Trefortŭ alegĕtorilorŭ sĕi, după ce l'au alesŭ:

„Partida naționalitățilorŭ în parlamentŭ nu e tare, *dér în țéră e mai tare;* între împrejurărĭ normale nu e periculósă, *dér între anumite împrejurărĭ póte deveni periculósă!*"

Pressa și cabinetulŭ Ristici

„Neue Freie Presse" scrie:

Ne temeamŭ de multŭ, că va veni acéstă schimbare în Serbia. Ce însemneză unŭ guvernŭ în Serbia, în fruntea căruia stă Ioanŭ Risticĭ? Ce însemneză mai cu semă pentru Austro-Ungaria și pentru desvoltarea viitóre a lucrurilorŭ în Orientŭ? Hic Rhodus, hic salta. Cine și ce este și a fostŭ Risticĭ, se scie de toțĭ, elŭ a cutrieratŭ odinióră Serbia ca agitatorŭ panslavistŭ. Elŭ era în capulŭ guvernului sêrbŭ, când a venitŭ în țéră generalulŭ Cernaew. spre a purta cu soldații sêrbĭ rĕsboiulŭ oficiosŭ rusescŭ contra Turciei, elŭ a rĕmasŭ ministru-președinte până după congresulŭ din Berlinŭ, care a datŭ Serbiei independența. Risticĭ a căḑutŭ pentru că nu s'a putut înțelege cu Austro-Ungaria asupra unei convențiunĭ comerciale și a Căilorŭ ferate. Partida liberală, care făcea oposiția cabinetelorŭ Piroșanatz și Garașanin, se adună în jurulŭ lui Risticĭ, stândŭ necontenitŭ în contactŭ cu legațiunea rusescă din Belgradŭ. Nu de multŭ regina Natalia s'a dusŭ în Rusia; regele Milanŭ a operatŭ în modŭ demonstrativŭ o apropiere de representantulŭ rusŭ Persiani și tote astea au fostŭ urmate de chemarea lui Ioanŭ Risticĭ în fruntea guvernului sêrbŭ. Prin urmare nu e vorba despre o schimbare de persóne. ci de sistemŭ. Intrebarea este acum, decă situația Serbiei este așa, încâtŭ unŭ ministerŭ Risticĭ sĕ pótă îndrăsni, fără a aduce marĭ prejudicie intereselorŭ sêrbe sĕ rĕstórne raportulŭ în care a statŭ Serbia de șepte anĭ către Austro-Ungaria. Serbia datoreză Austro-Ungariei ridicarea la regatŭ; ei îi datoreză și condițiunile bunișóre cu carĭ a scăpatŭ de rĕsboiulŭ cu Bulgaria. Representantulŭ austro-ungarŭ a opritŭ pe victoriosulŭ prințŭ Alexandru de a se duce până în Belgradŭ. Austro-Ungaria a fostŭ care a scăpatŭ pe Serbia de plata unei despăgubirĭ de rĕsboiu către Bulgaria. Acestea suntŭ fapte ce nu se potŭ uita în Belgradŭ... Ca adevĕratŭ patriotŭ sêrbŭ, Ioanŭ Risticĭ nu pote uita, că Serbia și interesele sale suntŭ strînsŭ legate de Austro-Ungaria. După antecedentele sale, ne putemŭ aștepta ca elŭ sĕ incline spre Rusia, dér acéstă înclinare sĕ nu fie astfelŭ, încâtŭ sĕ pericliteze și sĕ amenințe interesele legitime austro-ungare. D. Risticĭ trebue sĕ scie că Rusia va voi sĕ facă din Serbia erășĭ o satrapiă rusescă. In totŭ casulŭ Austria va sci sĕ-șĭ apere interesele, fie chiar la nevoe în socotéla Serbiei. Regele Milanŭ sĕ nu uite ce a pățitŭ prințulŭ Alexandru de Battenberg și Bulgaria și că George Carageorgevicĭ, ginerele prințului Nichita, a fostŭ deunăḑĭ primitŭ la Curtea din Gacina.

„Pester Lloyd" scrie:

Intr'o privință se va simți o formală ușurare, că cu retragerea cabinetului Garașanin dispare totodată și rĕspunderea ce s'a aruncatŭ până acum, negreșitŭ pe nedreptŭ, asupra monarchiei nóstre pentru totŭ ce s'a întêmplatŭ în Serbia. Guvernulŭ nostru comunŭ a nutritŭ pentru cabinetulŭ Garașaninŭ sinceră amicițiă și a și doveditŭ în faptă acésta într'unŭ momentŭ decisivŭ, în care pentru regatulŭ Serbiei erau forte multe în jocŭ. Austro-Ungaria s'a feritŭ d'a juca rolulŭ de protectóre în Serbia, de a-i atinge independența și dreptulŭ naționalŭ alŭ Serbilorŭ de a dispune, de sine prin vre-unŭ amestescŭ, fiă măcarŭ și numai prin vre-unŭ sfatŭ. Cu tote astea s'a obicĭnuitŭ lumea a considera pe Austro-Ungaria ca pe epitropulŭ Serbiei și a o face responsabilă pentru orĭ-ce greșelă, clătinare orĭ nechibzuință, ce s'au pututŭ ivi icĭ-colo în țéra vecină. Cu venirea lui Risticĭ la putere monarchia nóstră a scăpatŭ în ochii lumii de o rĕspundere, ce n'a pututŭ și n'a vrutŭ sĕ 'șĭ-o ia asupră'șĭ nicĭodată, deore-ce Risticĭ e mai presusŭ de orĭ-ce bănuială, că 'șĭ ar primi din Viena orĭ din Pesta inspirațiunile pentru mĕsurile sale politice. Ce privesce interesele monarchiei nostre în comunicațiunea cu Serbia, nu e de temutŭ, că sub unŭ ministerŭ Risticĭ vorŭ eși mai reu. In acéstă credință nu ne potŭ duce în erore nicĭ acele escese ce s'au comisŭ în Belgradŭ în nóptea de Lunĭ spre Marțĭ. Aci la noi suntemŭ obicĭnuițĭ cu demonstrațiunile studenților и și cunóscemŭ și acelŭ soiu de publicŭ, care se alătura la demonstrațiunĭ. Forte naturală o găsimŭ și bucuria ce șĭ-o esprimă în gura mare aderenții d-lui Risticĭ pentru întórcerea sa la putere și nu ne turbură de locŭ nicĭ pereat-urile ce s'au strigatŭ pentru monarchia nóstră. Dér sperămŭ apoi că acestea s'au și terminatŭ afacerea și că noulŭ cabinetŭ va îngriji, ca în vecinătatea nóstră sĕ domnéscă liniște și ordine — tote celelate nu se turbură de locŭ

Demonstrațiunĭ în Belgradŭ.

După unŭ raportŭ, ce l'a primitŭ din Belgradŭ diarulŭ „Wiener Allg. Ztg.", demonstrațiunile pe stradele din Belgradŭ în contra lui Garașanin s'au repețitŭ în sera următóre. Trupele însĕ au isbutitŭ sĕ închidă stradele prin cordóne și astfelŭ sĕ pună capĕtŭ demonstrațiunilorŭ. Se ḑice, că erau plănuite demonstrațiunĭ și în contra ambasadei austro-ungare și a consulatului austro-ungarŭ, der au fostŭ împedecate prin patrule tarĭ și prin gendarmeriă, care păziau edificiele ambasadei și consulatului.

Monumentulŭ Plevnei în Moscova.

Monumentulŭ, care era sĕ se ridice de către oficerii rușĭ din corpulŭ de grenadirĭ în Bulgaria, aprópe de Plevna, în onorea grenadirilorŭ căḑuțĭ la 28 Noemvrie 1877 împregiurulŭ Plevnei, nu se va mai ridica, dupĕ cum se proiectase la începutŭ, în Bulgaria, ci în Rusia, și încă în inima Rusiei în Moscova, unde se află în garnisónă corpulŭ de grenadirĭ. Causa acestei schimbărĭ este actuala încordare dintre Rusia și Bulgaria.

Primăria din Moscova s'a ocupatŭ în 6 Iuniu (26 Maiu) cu acéstă afacere. Monumentulŭ este lucratŭ după planulŭ lui Șvervuda și represintă:

1) Unŭ basibozucŭ furiosŭ, care măcelăresce o familiă bulgară; 2) Unŭ bĕtrânŭ gârbovitŭ, unŭ țĕranŭ rusŭ, revoltatŭ din causa acésta, arată fiului sĕu acestŭ grupŭ și îlŭ conjură pe icóna unui sfântŭ sĕ nu slăbéscă nicĭodată în iubirea creștină; 3) Figura uriașe a unui grenadirŭ, care a trântitŭ la pămêntŭ pe unŭ Turcŭ și 'i dă ultima lovitură; 4) Unŭ grenadirŭ pe mórte, care înainte d'așĭ da sufletulŭ rupe unei femei bulgare lanțulŭ sclăviei; 5) O cruce d'asupra semilunei, ca simbolŭ alŭ biruinței; crucea este împodobită cu coróna Țarului.

Monumentulŭ va fi încongiuratŭ de frunḑe de laurĭ, care se ridică pe cruce în semnŭ că religiunea a însuflețitŭ pe Rușĭ la fapte eroice. In partea de susŭ a monumentului suntŭ făcute chipurile sfințilorŭ: Alecsandru Nevski, Gheorghe, Mihailŭ și Stefanŭ. Pe fie-care din cele patru laturĭ ale monumentului se află următórea inscripțiune în limba rusă, bulgară și română; „Grenadirii rușĭ. camaraḑilorŭ lorŭ, carĭ au căḑutŭ în gloriósa luptă dela Plevna la 28 Noemvrie 1877".

Monumentulŭ este înaltŭ de 7 stânjenĭ și latŭ de peste 4 stânjenĭ.

Din afară.

O telegramă din Belgradŭ comunică, că la 14 ale curentei, la orele 2 după amiaḑĭ, o bandă de 40 arnăuţĭ cu douĕ drapele în cap, au atacatŭ caraulele sêrbescĭ Nr. 20 şi 21 şi au înaintatŭ apoi până la satulŭ Dobinovacŭ. Au pustiitŭ totulŭ în calea lorŭ. Mai mulţĭ ţĕranĭ, femei şi copii au fostŭ omorâţĭ. Suntŭ mulţĭ răniţĭ. La 8 Iunie unŭ detaşamentŭ de 15 Nizamĭ sub comanda unui ceauşŭ turcŭ (sergentŭ) s'a năpustitŭ asupra caraulei Nr. 27 şi a gonitŭ postulŭ sêrbescŭ. Dela începutulŭ anului acestuia, mai multŭ de 40 persóne au căḑutŭ victime în cursă şi atacurĭ neprevĕḑute ale arnăuţilorŭ.

„Neue Freie Presse publică textulŭ unei telegrame adresată de d. Stoiloff principelui Alexandru la Kissingen pentru a-lŭ întreba în numele regenţei décă primesce sĕ fiă pusŭ ca candidatŭ la tronulŭ Bulgariei, şi rĕspunsulŭ telegraficŭ alŭ principelui, care refusă d'a se sluji cu numele sĕu.

O telegramă din Negotinŭ anunţă sosirea la Belgradŭ a unui vasŭ rusŭ „Sako“ alŭ companiei de navigaţiune Gargani. Vasulŭ este splendidŭ decoratŭ şi tóte drapelele suntŭ ridicate în onórea noului cabinetŭ.

O revoltă a isbucnitŭ la 9 Iunie în garnisóna afgană din Herat. Insurgenţii erau în numĕrŭ de 500. Au fostŭ 80 morţi, din carĭ 50 rebelĭ. Cea mai mare parte din ceilalţĭ insurgenţĭ au fostŭ captivaţĭ şi şefii lorŭ trimişĭ la Cabulŭ. Rusia se póte bucura de cele ce se petrecŭ în Afganistanŭ.

Alegerile pentru dieta ungurésca.

Ni-se scrie din Zarandŭ:

Terorisările esercitate de organele administrative in cerculŭ electoralŭ *Baia de Crişŭ* nu au seamĕnŭ nicĭ chiarŭ în timpulŭ »Oardalelorŭ«. *Bărbaţii oneştĭ*, fără nicĭ o vină, *suntŭ arestaţĭ*, cu scopŭ de a *intimida poporulŭ*; mai târḑiu apoi liberaţĭ şi alţii deţinuţĭ şi insuitaţĭ. Abusulŭ de oficiu a trecutŭ tóte marginile. Comisiunea electorală a arĕtatŭ cea mai nespusă parţialitate: dela Truţia a pretinsŭ legitimarea dreptului de alegĕtorŭ, dér dela Hollaki, nu. S'a anunţatŭ dela inceputŭ, că voturile date lui Truţia vorŭ fi nulificate. Poftimŭ constituţionalismŭ!

S. **Reghinulŭ S.** 17 Iunie 1887

Alegerea deputatului dietalŭ pe perioda de 5 anĭ în cerculŭ electoralŭ alŭ Reghinului s. s'a sĕvêrşitŭ aḑĭ, alegêndu se cu maioritate de voturĭ guvernamentalulŭ contele Dominicŭ Teleki; precum am ḑisŭ in corespondinţa de erĭ, organele puterii dominante s'au folositŭ de totŭ felulŭ de mijlóce spre a scóte din urnă maioritatea voturilorŭ pentru candidatulŭ sĕu, uneltirile mârşave şĭ-au avutŭ succesulŭ şi voia mamelucilorŭ s'a împlinitŭ, şi ca de obiceiu după orĭ-ce invingere de soiulŭ acesta a urmatŭ banchetulŭ de bucuriă, întrunindu-se în sala otelului oraşului.

Alegĕtorii românĭ din acestŭ cercŭ s'au ţinutŭ câtŭ numai s'a putulŭ în reservă, durere însĕ, duchulŭ necuratŭ alŭ ideii de statŭ a bătutŭ nu fără resultatŭ şi pe la uşile unorŭ suflete demne de compătimitŭ pe carĭ cu cea mai mare bunăvoinţă nu potŭ sĕ le lasŭ uitării, cu atâtŭ mai vêrtosŭ, că fiindŭ ómenĭ independenţĭ şi precum se numescŭ ei înşii: şi inteligenţĭ, nu sciu ce i-a pututŭ îndemna a-şĭ păta caracterulŭ naţionalŭ, cedêndŭ sumuţărilorŭ şi ameninţărilorŭ contrarilorŭ noştri.

Aceştĭ matadorĭ „patrioticĭ“ suntŭ primarulŭ din Topliţa română Ioanŭ Popescu cu frate-sĕu, teologŭ absolutŭ de Sibiiu, carĭ au sedusŭ cu dênşii vre-o 20—30 de oi perdute şi întrunindu-i sub flamura d-lui Tisza au întratŭ in oraşŭ între strigăte de „éljen!“ de ţi-se părea că te afli în Kecskemét orĭ Dobriţinŭ; acestŭ »*községi elöljáro*“ dreptŭ ḑicêndŭ nu se intereséză nicĭ-decâtŭ de interesele naţiunei române din acéstă comună, care numĕră peste 5000 locuitorĭ aprope toţĭ românĭ şi ómenĭ cu stare bună.

Tot din indemnulŭ „patriotismului“ s'au grăbit la urnă primarii şi proprietarii Calini şi Lado, şi primarulŭ Georgiu Duma, carĭ suntŭ ómenĭ cu stare bună cărora le-ar fi şeḑutŭ mai bine décă ar fi mâncatŭ acasă mămăliga lorŭ în odihnă, decâtŭ tocana şiovinistică a lui Teleki; asemenea s'au dusŭ la urnă preotulŭ gr. or. din Maiĕréu Ioanŭ Branea şi celŭ din Potocŭ, cu numele Brătean, carĭ pentru arginţii strălucitorĭ ai lui Tisza şĭ-au vêndutŭ sufletulŭ, care póte mai avea speranţă de purgatorŭ, dér acum şi aceea şĭ-au perdut-o pentru totdeuna, — şi după cum suntŭ informatŭ, lĭ-au promisŭ la ambii »cinstiţĭ“ preoţĭ cu crucea in frunte câte 30 de arginţĭ din lada lui Trefort, de unde numai aceea se cumpĕră carĭ potŭ dovedi cu documente oficiose, că suntŭ recunoscuţĭ ca bunĭ „hazafi“; după alegere toţĭ aceştĭ demnĭ (?!) urmaşĭ de ai lui Traianŭ, pardon ai lui Arpad, s'au grăbitŭ la tocana grătuită, unde se vor oferi din nou a servi şi mai departe mamelucilorŭ din Peşta, banchetulŭ va ţiné până în ḑiorĭ şi ar fi de doritŭ că entusiasmulŭ ce va urma după consumarea vinului „patrioticŭ“ sĕ cerce şi tăria căpăţinelorŭ amintiţilorŭ neîncăpăţinaţĭ. —

Ruşinea şi blamulŭ va fi asupra lor, onórea şi stima asupra Românilorŭ celorŭ ce au fostŭ neclintiţĭ şi fidelĭ programei comitetului centralŭ din Sibiiu.

Sĕ ḑicemŭ dér cu toţii: scapă-ne Dómne de astfelŭ de lighióne, căcĭ scăpându-ne de ele vomŭ ajunge mai curêndŭ la ţinta dorită de întréga naţiune şi întregulŭ poporŭ românescŭ. *Sentinela.*

Din Sĕcuime, 6 (18) Iunie 1887.

D-le Redactorŭ! Aḑĭ de diminéţă am întêlnitŭ vre-o 5—6 trăsurĭ încărcate cu Ungurĭ amestecaţĭ cu Românĭ. Erau alegĕtorĭ din Trei-scaune, carĭ plecau la Iliafalĕu fiindŭ aḑĭ alegerea de deputatŭ acolo Vĕḑêndŭ şi preoţĭ de ai noştri printre ei, m'am informatŭ mai de aprópe despre aceştĭ ómenĭ vênduţĭ şi lĭ-am aflatŭ pătatele nume Indată mĭ-am ḑisŭ: „perirea ta din tine, Române!! Ca sĕ scie lumea face deosebire între adevĕraţii Românĭ şi intre flécurile de Românĭ, care îşĭ vêndŭ naţia pentru interese mârşave, vĕ rogŭ sĕ luaţĭ notiţă în preţuita „Gazetă“ despre ei. Eată-le numele:

1. *Alexe Niagovicĭ* parochŭ la *Intorsura Buzeu*
2. *George Zacharie* invĕţătorŭ la *Intorsura Buzeu*
3. *Ioanŭ Dima* parochŭ la *Sita Buzeu*
4. *Nicolae Rusu* invĕţătorŭ la *Sita Buzeu*
5. *Davidŭ Comanŭ* parochŭ la *Vama Buzeului*
6. *Vasile Bărbatŭ* invĕţătorŭ la *Vama Buzeului*
7. *Rusoiaşŭ* din *Sita Buzeu.*

Póte că vorŭ fi mai luatŭ parte şi alte nulĭ naţionale der pe aceştia i-am vĕḑutŭ cu ochii. Am avutŭ însĕ o mângăere, vĕḑêndŭ că alegĕtorii ţĕranĭ au fostŭ mai cu minte ca pretinşii lorŭ conducĕtorĭ, căcĭ n'am vĕḑutŭ nicĭ unulŭ dintre aceştia. Intrebaţĭ pe păr. Niagovicĭ şi pe Păr. Dima, (carĭ suntŭ gazde bune) ce i-a silitŭ de s'au făcutŭ códa Ungurilorŭ? Păr. Dima e unŭ omŭ, care la tóte ocasiunile face paradă cu simţĕmintele sale de bunŭ Românŭ — din gură.

Observŭ că, spre completarea tabloului, se mai află împreună cu cei de susŭ încă unŭ Jidanŭ şi unŭ Sasŭ *Mâhnitulŭ.*

Din nordulŭ Transilvaniei, 18 Iunie 1887.

Alegerea deputatului în cerculŭ *Deşiului* s'a făcutŭ erĭ. Nefiindŭ contra-candidatŭ, s'a alesŭ cu aclamaţiune guvernamentalulŭ conte Dominic Teleki.

Au fostŭ vre-o 200 alegĕtorĭ numai, dintre notarĭ primarĭ şi câţĭva Ungurăşenĭ şi Sătnireşienĭ, aşa că nic cetăţenii ungurĭ din Deşiu nu s'au presentŭ la alegere.

Puţină mişcare cu banda pompierilorŭ până înaintea casei oraşului, şi acolo Samuil Kremer le-a făcutŭ cunoscută alegerea — S'a datŭ unŭ banchet, la care au fostŭ 154 inşĭ mai cu semă amploiaţĭ.

Românii cu toţii au absentatŭ, atâtŭ inteligenţa din locŭ şi cercŭ, câtŭ şi poporulŭ observândŭ strictŭ votulŭ conferinţei dela Sibiiu.

Numai singurŭ d. advocatŭ George *Gradoviciu*, celŭ fără principiu, a luatŭ parte la banchetŭ.

A alege din unulŭ nu se póte, aceea e denumire. Nimenea nu se mai entusiasmeză de acestŭ absolutismŭ constituţionalŭ.

Câţĭva nemeşĭ sdrenţuroşĭ se vedeau beţĭ prin piaţă. *Observatorulŭ.*

SCIRILE DILEI.

Nicolau Bartha, redactorulŭ lui „Ellenzek“, face in fóia sa unŭ apelŭ, prin care rógă în numele îndurărei pe fişpanulŭ br. Josika din Cluşiu, viceşpanulŭ Gyarmathy pe Papp Miklos şi pe »capulŭ, dătătorulŭ de sfatŭ şi binevoitorulŭ acestora“ Rosenbergerŭ Bernat, ca sĕ nu persecute pe doi ómenĭ bĕtrânĭ, carĭ cu ocasiunea *alegerilorŭ din Gilău* au votatŭ pentru elŭ. Altmintrelea Barta spune, că ar fi fostŭ mai mulţĭ, carĭ sĕ voteze pentru elŭ, der a renunţatŭ dela acéstă luptă, de vreme ce vĕḑuse că de învingere nu este speranţă.

—x—

Consulatulŭ austro-ungarŭ din Geneva s'a informatŭ, că multe familii din Austro-Ungaria se adreseză la institute de plasare din Elveţia francesă pentru guvernante, pedagóge, doicĭ, etc. şi că totodată trimitŭ şi spesele de călĕtoriă. Institutele îşĭ socotescŭ spese enorme şi din prisosŭ séu nu mai trimitŭ nimicŭ îndĕrĕtŭ, séu fórte puţinŭ, fără însĕ ca sĕ îndeplinéscă însărcinarea ce li-se dă. In urma multelorŭ plângerĭ sosite din Ungaria la consulatŭ, acesta face cunoscutŭ, că reîntórcerea banilorŭ pe cale judecătorésca cere multŭ timpŭ şi marĭ cheltuele şi că amintitele institute sunt necapabile de plată, de aceea familiile sĕ nu se mai adreseze la astfelŭ de institute. Ministrulŭ de interne invită jurisdicţiunile ca sĕ informeze publiculŭ despre acésta.

—x—

In 4 Augustŭ st. n. se va ţiné în comuna *Bucium adunarea generală a despărţĕmêntului alŭ XI alŭ Associaţiunei* şi totŭ atuncĭ va fi în acelaşŭ locŭ şi *adunarea generală a „Reuniunei femeilorŭ române selagiene“*. Din partea Despărţĕmêntului se vorŭ împărţi cu acea ocasiune premiile pentru unŭ economŭ începĕtorŭ şi pentru învĕţătorii carĭ s'au distinsŭ în anulŭ scolasticŭ trecutŭ. Séra se va ţiné concertŭ şi balŭ cu tombolă.

—x—

Ministrulŭ ungurescŭ de agricultură, industriă şi comerciu a concesŭ, ca *tîrgulŭ de ţéră din Biserica-Albă* sĕ se ţină în anulŭ acesta în 23 Iunie şi nu ca de obiceiu în 20 Iunie.

—x—

Camera advocaţială din Aradŭ face cunoscutŭ, că fostulŭ advocatŭ din Radna, *Andor Palyay*, care fu tot deodată şi curatorŭ alŭ cancelariei reposatului Iónŭ Erczy, încetândŭ şi dênsulŭ din viéţă, a fostŭ stersŭ din lista camerei, denumindu-se de curatorŭ pentru cancelariile ambilorŭ advocaţĭ d-lŭ dr. Ioanŭ Popŭ, advocatŭ în Radna.

—x—

In *polemica* ce s'a născutŭ între Neculae Bartha, redactorulŭ lui „Ellenzek“ şi între candidatulŭ partidei liberale din Aitonu mare (N. Ajta), Al. Benedek, acesta din urmă declară in „Kolozsvar“ că se află în posesiunea unei scrisorĭ, în care Bartha îlŭ sfătuiesce sĕ păşéscă ca candidatŭ alŭ stângei estreme contra lui Mikszath în Iliefălenĭ, fiindŭ că acolo cu 4000 fl. şi cu sprijinulŭ lui Bartha şi Ugron Gavril póte uşorŭ isbuti. — »Patrioţii“ începŭ a se demasca.

—x—

In *Aradŭ* esamenele publice la seminariulŭ diecesanŭ gr. or. pentru anulŭ scolarŭ curentŭ se vorŭ ţiné în ḑilele din 20 până 26 Iuniu n. când se va încheia anulŭ scolasticŭ şi se vorŭ ceti clasificaţiunile. In 27 Iuniu se vorŭ ţiné esamenele cu preparandistele.

—x—

Generalŭ *Toma de Gecz*, comandantulŭ brigadei de infanteriă 32 din Sibiiu şi fostŭ comandantŭ alŭ reg. 31 de inf., a fostŭ pensionatŭ conferindu-i-se totodată caracterulŭ de loc. feldmareşalŭ *ad honores*, ér colonelulŭ br. *Felix Pach*, comandantulŭ regimentului de dragonĭ nr. 13, a fostŭ numitŭ comandantŭ alŭ brigadei de infanteriă nr. 32.

—x—

Tribunalulŭ din Cluşiu a condamnatŭ pentru *delictulŭ de duelŭ* pe studentulŭ în dreptŭ Iosef Szentivanyi la douĕ sĕptĕmânĭ arestŭ, pe studentulŭ în medicină Iosef Farkas la o sĕptĕmână arestŭ şi pe amêndoi la plătirea cheltuelilorŭ de judecată.

—x—

După cum comunică „Arad es Wideke“, în comuna *Şiria* a comisŭ Lad. Szabo, chelarulŭ proprietarului Lad. Bohus, unŭ *atentatŭ la viéţa* visitiului Ioh. Kellner şi a soţiei acestuia, împuşcândŭ cu revolverulŭ douĕ glónţe asupra lorŭ. Kellner fu lovitŭ la braţulŭ stângŭ, ér soţia lui în peptŭ. Dela 9 Iunie când s'a comisŭ faptulŭ şi până aḑĭ inzadarŭ se adreséḑă rănitulŭ Kellner cătră autorităţile din Şiria spre a pedepsi pe celŭ vinovatŭ. Kelner a făcutŭ acum arĕtare procurorului din Aradŭ.

Ave Caesar!

Cuvêntŭ sincerŭ adresatŭ de »Ellenzek« dela 18 Iuniu n., în culmea indignaţiunei sale din causa resultatului alegerilorŭ lui Coloman Tisza:

„Graţióse Dómne!“

„Douĕ din trei părţĭ ale Ungariei stau la piciórele „Tale«. Pe acestea poţĭ éraşĭ cincĭ anĭ de ḑile sĕ le lovescĭ cu piciorulŭ, sĕ le scuipĭ.... Fii glorificatŭ! Inţeleptŭ eştĭ, dreptŭ eştĭ, sântŭ eştĭ. Nicĭ unŭ profetŭ nu póte sĕ fiă afară de „Tine“. Mânile „Tale“ suntŭ de oţĕlŭ, inima „Ta“ este simţitóre, sufletulŭ „Tĕu« este tare, principiulŭ „Tĕu“ strălucesce de spiritŭ. De sigurŭ acésta aşa este, căcĭ altmintrelea nu s'ar pleca naţiunea înaintea „Ta.“

„Aşa trebue sĕ fiă, că »provedinţa“ »Te-a“ trimisŭ pe „Tine“ în mânile austriacului, „Te-a“ trimisŭ pe grumazii nostri. Aşa trebue sĕ fiă, că „dumneḑeu“ şĭ-a întorsŭ faţa dela noi, sĕ desfătéză în Austria şi pe noi ne-a provĕḑutŭ cu »Tine“, oh Lonovics! O naţiune, ce trage în agonia morţii, s'a proşternutŭ la piciórele „Tale“, mare Dómne, şi înălţându-şĭ spre „Tine“ ochii sĕi lipsiţĭ de lumină, îndreptându-şĭ asupra „Ta“ braţulŭ tremurătorŭ îţĭ geme între chinurĭ ḑicêndŭ: „Ave Caesar, morituri te salutant!«

»Tu“ eştĭ atotputernicŭ, milostive Dómne! Dela „Tine« depindŭ sése-ḑecĭ de mii servitorĭ de statŭ, comitatensĭ, orăşenescĭ şi comunalĭ: fişpanii şi móşele, viceşpanii şi bărbierii, primarii orăşenescĭ şi păzitorii de cânĭ, directorii financiarĭ şi gâḑii — fiăcare din ei are tată, frate, cumnatŭ, copilŭ şi alte cuscrimĭ, — fiăcare este câte o căpuşă (de oi) în ugerulŭ patriei.... cum nu ai fi »Tu« atotputernicŭ! Fiăcare busunarŭ alŭ fracului »Tĕu“ este plinŭ cu decoraţiunĭ, piei de cânĭ se află în pulpitele mesei »Tale“; cămătarului îi dai carte de nobilime şi prin acésta l'ai înălţatŭ spre »Tine“; nătângilorŭ le spênḑurĭ câte-o cruce după gâtŭ; pe mâncăcioşĭ îi chemĭ la masa aşternută a Ţĕrei, răpitorilorŭ le dai icĭ arendă, colo oficiolatŭ de dare, icĭ procuratură,

colo consiliatură... cum nu ai fi »Tu« atotputernică, când ţéra bâjbăe de câmătarĭ, lipituri, flămândĭ şi răpitorĭ.

»Din miseria nóstră iţĭ storcĭ putere, din imoralitate iţĭ câştigĭ tăria şi din dejosirĭ secerĭ victorii. Intrégă domnirea „Ta" este stratulŭ ruinei publice, precum gunoiulŭ este stratŭ pentru plante. Virtutea bărbătéscă, ţinerea cuvêntului, nobilulŭ curagiu, sinceritatea, convicţiunea bravă, credeulŭ politicŭ deja nu mai au valóre. Când alegemŭ, nu întrebămŭ că ce este bine pentru publicŭ, ci că ce este bine pentru singuraticĭ? Mărturisirea credinţei este înlocuită cu valorea banilorŭ, minciuna tocmai aşa este de cinstită ca şi adevêrulŭ...

„Mare Dómne! Totŭ ce este, opera „Ta" este, »Tu" ai prefăcutŭ patria nóstră într'unŭ staulŭ de îngrăşatŭ; „Tu" ai plantatŭ servilismulŭ în naţiunea nóstră, administraţiunea de partidă „Tu" o ai impatriatŭ; dările „Tu" le ai urcatŭ; datoriele statului „Tu" le-ai sporitŭ; bunurile erariale „Tu" le-ai înstrăinatŭ..; „Tu" ai făcutŭ din şcolĭ garnisone de corteşi...

Fii binecuvêntatŭ în aurora nouei tale victorii, oh mare Dómne! A „Ta" este ţéra, a „Ta" este puterea, a „Ta" este mărirea! O naţiune ruinată în avere şi moralitate stă la picióre „Tale". Poţĭ sê-i daĭ cu piciorulŭ, poţĭ s'o calcĭ, poţĭ s'o scuipĭ.. Ave Casar!".

Influinţa şi resultatele culturei maghiare.

„Neues Pester Journal" ne comunică din Fiume urmatórea întêmplare, caracteristică pentru influinţa şi resultatele culturei maghiare:

In Fiume s'a întêmplatŭ Dumineca trecută unŭ cumplitŭ scandalŭ de stradă. Profesorulŭ maghiarŭ Zoltán Szigyártó, a cărui soţiă a publicatŭ în „Fővárosi Lapok" foiletóne din Fiume sub anonimulŭ „Szanday Zenó", a fostŭ atacatŭ de cătră o mulţime de ómenĭ înaintea cafenelei „Europe" şi bătutŭ rêu. Are sê se mulţăméscă poliţiei, carea a intervenitŭ imediatŭ, că „profesorulŭ" nu a fostŭ masacratŭ. Scandalulŭ s'a născutŭ din pricina unei scrisorĭ din Fiume publicată în „Fővárosi Lapok" cu iscălitura „Sz. Z.", care cuprindea espresiunĭ nedrepte şi triviale la adresa femeilorŭ din Fiume. Foia maghiară din Fiume a datŭ espresiune nemulţumirii sale cu acea scrisóre, dicêndŭ, că prin publicarea unorŭ astfelŭ de neadevêrurĭ buna inţelegere între Ungaria şi Fiume s'arŭ strica multŭ; fóia italiană din Fiume „Rivista di Fiume« publicase însĕ o traducere italiană a articolului, care a produsŭ apoi o mare mâhnire în contra autorului. In curêndŭ s'a aflatŭ, că sub numele anonimŭ »Sz. Z" stă ascunsă soţia „profesorului" Zoltán Szigyártó, şi Dumineca trecută, când acesta făcŭ o preumblare pe corso, a fostŭ primitŭ de cătră nisce tinerĭ cu şuerăturĭ. Szigyártó îşĭ ridică pălăria ca în batjocură, ér tinerii iritaţĭ îlŭ urmăriră. Numĕrulŭ celorŭ indignaţĭ crescea mereu, şi în sfîrşitŭ mulţimea ajunse pe Szigyártó şi începură a-lŭ bate. Atitudinea atacatorilorŭ devenia totŭ mai ameninţătóre şi se putea întêmpla o nenorocire, décă nu ar fi intervenitŭ poliţia în frunte cu comisarulŭ Pollessi, care apoi scăpă pe Szigyártó şi pe fratele lui din acea situaţiă neplăcută. Pollessi îi duse mai ântêiu la poliţie, ér de aicĭ cu trăsura în locuinţa lorŭ dându-le sfatulŭ ca sĕ părăsécă oraşulŭ împreună cu soţia şi familia lui, décă se póte încă în séra aceea. Szigyártó asculta şi încă în diua aceea împlini sfatulŭ primitŭ.

Dela adunarea generală a „Reuniunei învêţătorilorŭ rom. gr. c. din jurulŭ Gherlei."

Borşa clujiană, Iuniu 1887.

Stimate D-le Redactorŭ! Dilele de bucuriă suntŭ pentru poporulŭ românŭ — precum bine scii — forte rarĭ mai alesŭ acum, când la legionulŭ de neajunsurĭ materiale, de impilărĭ fără socotélă şi consciinţă din partea celorŭ mai multe organe administrative ale guvernului năpădesce peste capetele sale şi furia elementelorŭ. Ei, dér sĕ nu-mĭ turburŭ buna disposiţiă de astădĭ cu reflexiunĭ de natură îngrijitóre! Nu, astădĭ fiindŭ martorŭ şi părtaşŭ la sêrbătóre rară poporală, vréu sĕ ţĭ scriu despre cele vĕdute şi petrecute aci unŭ scurtŭ raportŭ sub impresiunea celorŭ mai vii sentimente de veseliă şi mulţumire sufletéscă.

Erĭ poporulŭ românŭ din Borşa Clujului a avutŭ o rară di de bucuriă, căşiunată prin ţinerea adunărei generale a reuniunei învêţătoresci pomenite. Pentru publiculŭ cetitorŭ va fi interesantŭ a afla, că acéstă comună neaoşŭ românéscă este una dintre cele mai impopulate şi mai frumóse comune românescĭ din părţile acestea. Situată pe unŭ locŭ fertilŭ, de totŭ frumosŭ şi romanticŭ, face încă din depărtare asupra călătorului străinŭ o impresiune forte plăcută. Este împopulată cu 1500—1600 suflete Românĭ curaţĭ. Bărbaţĭ mai multŭ înalţĭ decâtŭ de statură mijlociă, cu stare şi curatŭ îmbrăcaţĭ, bine ţinuţĭ, rumenĭ la faţă, cu cóme pletóse, cu ochĭ agerĭ scînteitorĭ, cu nasulŭ celŭ clasicŭ romanŭ de vulturŭ, trezĭ la minte, bunĭ la inimă, harnicĭ, muncitorĭ şi cruţătorĭ. Femei, fete şi copile una ca una curate, mândre şi frumóse, séu cum dice Românulŭ; sĕ mai ai doi ochĭ sĕ te uiţĭ la ele! Portulŭ celŭ curatŭ, deşi nu chiar românescŭ, e întregŭ făcutŭ de mâna cea măestră a femeii române, stătura cea firéscă negenată a acestui poporŭ, ce dovedesce o consciinţă viiă morală, o independinţă în cugetare, simţire şi în lucrare, insuflă privitorului respectŭ, făcêndu-lŭ totodată sĕ se afle în mijloculŭ lui ca şi acasă, între cei mai bunĭ prietinĭ ai sĕi. Spre a întregi tabloulŭ, aci numai fórte slabŭ schiţatŭ, adaugŭ, că acestŭ bravŭ poporŭ are în frunte nisce conducĕtorĭ vrednicĭ de acestŭ nume: protopopulŭ şi parochulŭ d-lŭ Al. Lemenyi şi d. învêţătorŭ E. Bărbosŭ precum de multŭ am audítŭ dér acuma m'am convinsŭ — suntŭ la inălţimea chiămărei lorŭ de luminătorĭ şi educătorĭ. — Acésta se vede şi din următórele:

Adunarea generală s'a ţinutŭ în scóla română după sêvêrşirea s. liturghii, la care a pontificatŭ d-lŭ presidentŭ, alŭ comitetului administrativŭ M. Şerbanŭ, canonicŭ şi vechiu inspectorŭ de scóle. Au participatŭ, pe lângă întregŭ comitetulŭ constătătorŭ din toţĭ profesorii dela scólele românescĭ din Gherla, preste 60 membrii ordinarĭ, unŭ numĕrŭ acesta prea frumosŭ, considerândŭ timpulŭ ploiosŭ şi depărtarea cea mare de părţile nordice (Lăpuşurile, Vadulŭ, Cristurulŭ). Singurŭ districtulŭ Lăpuşului ung. n'a fostŭ representatŭ prin nicĭ unŭ membru. — Clerulŭ a fostŭ representatŭ numai prin d-lŭ protopopŭ alŭ Logiardului P. Popŭ şi prin doi preoţĭ din vecinĕtate, ér ceea ce a ridicatŭ prestigiulŭ adunărei a fostŭ mulţimea inmensă de poporŭ din locŭ.

Din raportulŭ generalŭ dedusŭ şi lucratŭ cu multă sîrguinţă prin d-lŭ secretarŭ prof. Hodoreanu am inţelesŭ cu bucuriă, că anulŭ acesta a fostŭ celŭ mai mănosŭ în activitatea subreuniunilorŭ aparţinĕtóre, pentru că din 13 subreuniunĭ s'au ţinutŭ adunările de tómnă şi primăvéră în 9, numai câte una în 3, excelândŭ prin interesŭ şi activitate subreuniunea Betleanului. Singurŭ d-lŭ Ghelner dela Vadŭ n'am auditŭ sê fi datŭ nicĭ baremŭ unŭ semnŭ de activitate în acéstă direcţiune — în întregŭ anulŭ, semnŭ că grijea luméscă a înfundatŭ afacerile învêţătorescĭ în bârlogele şi seculariele păduri de pe la Valea Groşilorŭ!

S'au cetitŭ două conferinţe fórte folositóre pentru poporulŭ ţĕranŭ, anume: »Cum s'ar puté introduce mai cu folosŭ stupăritulŭ la Românĭ?« Compusă şi cetită prin zelosulŭ învêţ. din Dindeleagŭ, d. I. Cupşia, şi a doua despre „Insemnătatea gunoiului în agricultură" unŭ tractatŭ escelentŭ alŭ veteranului şi gloriosului prefectŭ dela Cricău, aflatŭ în unŭ călindarŭ şi anume alesŭ de presidiu spre scopulŭ acesta, fiindŭ poporulŭ din Borşa — unŭ poporŭ *per excelentiam* agricultorŭ.

Dintre conclusele adunărei de faţă amintescŭ a) învêţătorii de pe teritorulŭ reuniunei vorŭ ţiné în feriile acestea scolastice în Gherla unŭ cursŭ de industriă şi de aurăritŭ sub conducerea veteranului învêţătorŭ de acolo Boeriu, cu care ocasiune sĕ se instrueze şi în conóscerea notelorŭ prin unŭ magistru de musică de acolo. b) Pentru îndemnarea membrilorŭ ordinarĭ la cetire şi perfecţionare s'a hotăritŭ premiu de 1 galbenŭ împĕrătescŭ pentru cea mai bună disertaţiune statorită la timpulŭ sĕu prin comitetulŭ administrativŭ din sfera sciinţelorŭ pedagogico-didactice. c) Adunarea gen. din anulŭ următorŭ se va ţiné în Valea Groşilorŭ pentru tredirea din somnŭ a celorŭ chemaţĭ. (Va urma.)

Incendiulŭ dela Botoşanĭ.

Regele României, îndată ce a aflatŭ despre catastrofa din Botoşanĭ, a adresatŭ din castelulŭ Peleşŭ primarului oraşului Botoşanĭ, Hasnaşŭ, următórea telegramă:

Flacările mistuitóre, ce pustiiră o parte din oraşulŭ Botoşanĭ au pricinuitŭ grozave nenorocirĭ ce s'au resfrântŭ asupra inimei Reginei şi a Mea. Orĭ ce suferinţă a unei părţĭ a României este suferinţa Nóstră şi de acea Mê grăbescŭ a trimite de o cam dată suma de dece mii lei, spre a căta sĕ daţĭ întâiele ajutóre celorŭ mai isbiţĭ de lipsă. Mângâiaţĭ şi îmbărbătaţĭ pe cei arşĭ de focŭ, asigurându-i, că subscripţii publice, în fruntea cărora se va pune Regina şi Eu, vorŭ fi organisate generală în tótă ţéra, şi că Românii, carĭ au sciutŭ sê fiă miloşĭ când în alte state s'au întêmplatŭ asemenea catastrofe, vorŭ sci sĕ-şĭ facă datoria şi către compatrioţii lorŭ.

A da pentru Botoşanĭ şi a rĕdica pe cei loviţĭ de o sórtă cumplită, este a ne cinsti pe noi înşine, este a ne ridica sentimentele la înălţimea grelei incercărĭ căDute pe unulŭ din cele mai de căpetenie oraşe ale scumpei nóstre Românii. *Carolŭ.*

D. Gachetŭ, însărcinatulŭ de afacerĭ alŭ republicei francese, îndată ce a sositŭ scirea nenorocirii dela Botoşanĭ, a adresatŭ d-lui G. Gr. Cantacuzino, preşedintele comitetului constituitŭ pentru venirea în ajutorulŭ victimelorŭ dela Opera Comică, o scrisóre prin care, arătândŭ simpatiile şi mulţumirile francese pentru România, îlŭ rógă sĕ priméscă îndĕrĕtŭ suma strînsă pentru nenorociţii din Parisŭ, spre a se întrebuinţa la alinarea durerilorŭ şi suferinţelorŭ mai multe dela Botoşanĭ. Totodată a mai alăturatŭ şi d-sa 200 francĭ.

Insciinţare. Cursulŭ de industriă de casă în opidulŭ Coşiocna merge cu tótă diliginţa sub conducerea Domnului Simeonŭ Vêrfu, învêţătorŭ în locŭ; aşa până în presinte facerea a totŭ soiulŭ de corfe din speteze şi rechitele s'a propusŭ, şi e sperare că toţĭ participanţii îşĭ vorŭ însuşi-o deplinŭ; din 21 a lunei curente vomŭ începe aurăritulŭ şi coloritulŭ, se va propune şi împletitura pălăriilorŭ de paiă şi pipirigŭ, pentru ca sĕ ne ajungă timpulŭ, printre întreruperea aurăritului.

Georgiu Tătaru, participantŭ.

TELEGRAME PART. ALE „GAZ. TRANS".

BRADŬ, 18 Iunie.*) — Truţa căpĕtă 810, Hollaki 895 voturĭ. Procedura alegerei întrégă fù ilegală. Preşedintele Imecs dete cursŭ liberŭ celorŭ mai flagrante abusurĭ în favórea lui Hollaki. Comune întregĭ cu forţa armelorŭ fură împedecate dela votare. Indignaţiunea este generală. Hollaki nu se póte mândri cu mandatulŭ.

CARANSEBEŞŬ, 20 Iunie— Generalulŭ Tr. Doda fù realesŭ cu aclamaţiă. Însufleţire extraordinară, participare imposantă. Ca la cincĭ mii de alegĕtorĭ au fostŭ presenţĭ. După alegere profesorulŭ Dragalina salută pe deputat cu o cuvêntare plină de entusiasmŭ, éră deputatulŭ respunse între aplause nespuse.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

PEŞTA, 20 Iunie. — Resultatulŭ alegerilorŭ până acum: 232 liberalĭ, 39 oposiţionalĭ moderaţĭ, 62 independenţĭ, 10 antisemiţĭ, 9 Sasĭ, 5 balotage.

DUNASZERDAHELY, 20 Iunie. — Carierulŭ jidovescŭ a fostŭ incendiatŭ din trei părţĭ; 64 de edificii suntŭ în flacărĭ. S'au recviratŭ militarĭ din Pojunŭ.

TERESIOPOLŬ, 20 Iunie. — Intre aderenţii lui Mukits şi ai lui Horvath a fostŭ o încăerare. S'au bătutŭ cu petri şi cu furcóie de ferŭ. Suntŭ 20—30 rĕniţĭ.

PAKS, 20 Iunie. — Dintre peregrinii căduţĭ în Dunăre au fostŭ mântuiţĭ 127, s'au scosŭ 101 cadavre, 87 suntŭ încă dispăruţĭ.

† Irimie Eremia Popa, unulŭ dintre neguţătorii şi economii românĭ cei mai vrednicĭ din Săcele, a încetatŭ din viaţă Dumineca la ora 1 diminéţa. Elŭ s'a născutŭ la 16 Februarie 1798, prin urmare a împlinitŭ vêrsta de 90 de anĭ, de care numai puţinĭ muritorĭ se potŭ bucura. Bĕtrânulŭ Irimie s'a distinsŭ nu numai prin hărnicia, labóre onestă şi pietate, ci şi prin multele binefacerĭ, ce le săvêrşia în comuna sa după disa evangeliei, că „sĕ nu scie stânga ce face drépta.« Elŭ a fostŭ unŭ părinte în adevĕratulŭ inţelesŭ alŭ cuvêntului, unŭ tată de familiă a căruia viaţă şi fapte potŭ servi de modelŭ. Pe fii sĕi Iuonŭ, George, Irimie, Alexi şi Dumitru şi pe fiicele sale: Maria, Ana, Reveica, Stanca şi Marina i-a crescutŭ tata Irimie cu multă îngrijire şi toţĭ suntŭ adĭ în bună stare şi trăiescŭ în cele mai bune condiţiunĭ în România, încunjuraţĭ de numĕróse familiĭ. Când s'adunau împrejurulŭ bĕtrânului capŭ alŭ familiei, acesta sta în mijloculŭ lorŭ ca unŭ adevĕratŭ patriarchŭ. Acuma érăşĭ au alergatŭ, dér cuprinşĭ de tristeţe şi de durere, cu toţii din marĭ depărtărĭ, ca sĕ dea ultimulŭ tributŭ de iubire meritatului lorŭ părinte şi moşŭ, a cărui osêminte se vorŭ înmormênta Marţĭ la ora 1 d. a. în Bacifăleulŭ Săcelelorŭ.

Fiă-i ţĕrîna uşoră şi memoria neuitată!

DIVERSE.

Unŭ tunŭ d'unŭ secolŭ. — In sĕpăturile ce se facŭ la basenulŭ din portulŭ Brăila s'a găsitŭ în pămêntŭ, la o adâncime de 5 metri, unŭ tunŭ de bronsŭ de o lungime cam de unŭ metru şi jumĕtate şi de o greutate de 195 klg., elŭ este gravatŭ de numĕróse inscripţiunĭ turcescĭ. S'au luatŭ mĕsurĭ de prefectŭ ca tunulŭ sĕ fiă transportatŭ la Bucurescĭ.

O catastrofă îngrozitóre. — Din Taşkend se telegrafiază: Până la 2 c. s'au scosŭ 960 cadavre de sub ruinele oraşului Vernyi, distrusŭ de unŭ cutremurŭ de pămêntŭ. Numĕrulŭ ómenilorŭ pieriţĭ se evaluéză la 6000 séu chiar 8000, căcĭ din 30,000 locuitorĭ ai oraşului lipsesce până acum a treia parte. Peste totŭ s'au surpatŭ 3260 case. Din acestea 2000 case au fostŭ didite de piatră. S'au mai surpatŭ: 6 bisericĭ rusescĭ; 2 moschee turcescĭ şi unŭ templu israelitŭ. Din fericire nu se aflua ómenĭ în aceste clădirĭ în timpulŭ cutremurului.

*) Primită Sâmbătă séra după órele 9 deşi din Bradŭ a fostŭ dată la 2 óre după amédĭ. — Red.

Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ Dr. Aurel Mureşianu.

Cursulu la bursa de Viena

din 17 Iuniu st. n. 1887.

Rentă de aurŭ 5%	101 90
Rentă de hârtiă 5%	88.—
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	151.25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	97.60
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	127 50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	116 60
Bonurĭ rurale ungare	104 60
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.60
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	104 50
Bonurĭ cu cl. de sortare	104 50
Bonurĭ rurale transilvane	104 60
Bonurĭ croato-slavone	104 50
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	99.40
Imprumutulŭ cu premiu ung.	121.50
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinuluĭ	122 75
Renta de hârtiă austriacă	81 40
Renta de arg. austr.	82.45
Renta de aurŭ austr.	112 70
Losurile din 1860	136.90
Acţiunile băncel austro-ungare	886 —
Act. băncel de creditŭ ung.	287.—
Act. băncel de creditŭ austr.	283.70
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5 97
Napoleon-d'orĭ	10.05
Mărcĭ 100 împ. germ.	62 20
Londra 10 Livres sterlinge	126 60

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 4 Iunie st. v. 1887.

	Cump.	vend.
Renta română (5%)	92—	92½
Renta rom. amort. (5%)	94½	95¼
» convert. (6%)	88—	88½
Impr. oraş. Buc. (20 fr.)	——	——
Credit fonc. rural (7%)	106½	107¼
» „ „ (5%)	90½	92¼
» » urban (7%)	104—	104½
» » » (6%)	96—	97—
» » » (5%)	88—	88½
Banca naţională a României 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
« » » Naţională	——	——
Aurŭ contra bilete de bancă	14.25	15.00
Bancnote austriace contra aurŭ	2.00	2.02

Cursulu pieţei Braşovu

din 18 Iuniu st. n. 1887

Bancnote românesci	Cump.	8.66	Vend.	8.68
Argint românesc	»	8.60	»	8.64
Napoleon-d'orĭ	»	9 98	»	10.03
Lire turcescĭ	»	11.35	»	11.40
Imperialĭ	»	10.35	»	10.40
Galbenĭ	»	5 90	»	5.94
Scrisurile fonc. »Albina« 6%	»	101.—	»	102.—
„ » „ 5%	„	98.—	»	99.—
Ruble Rusescĭ	»	114.—	»	116.—
Discontulŭ	»	7—10% pe anŭ.		

Mersulŭ trenurilorŭ

Valabilŭ dela 1 Iuniu st. n. 1886.

pe linia **Predealŭ-Budapesta** şi pe linia **Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta** a calei ferate orientale de statu reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenu de persóne	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Bucurescĭ	—	4.30	—	7.30
Predealu	—	—	—	1.14
	—	9.12	—	—
Timişŭ	—	9.35	—	1.45
Braşovŭ	—	10.12	—	—
	7 20	—	4 01	2.32
Feldióra	7 57	—	4.47	—
Apatia	8.24	—	5 28	—
Augustinŭ	8 47	—	5 59	—
Homorodŭ	9 29	—	6 49	—
Haşfaleu	9 37	—	8 35	—
Sighişóra	10 53	—	9.02	—
	11.00	—	9.12	—
Elisabetopole	11 34	—	9 56	—
Mediaşŭ	12.03	—	10 37	—
Copsa mică	12.26	—	10 59 11.16	—
Micăsasa	12.42	—	11.37	—
Blaşiu	1.11	—	12.16	—
Crăciunelŭ	1 23	—	12,33	—
Teiuşŭ	2.06	—	1.51	—
Aiudŭ	2 27	—	2 18	—
Vinţulŭ de susŭ	2 49	—	2 48	—
Uióra	2 56	—	2 56	—
Cucerdea	3.12	—	3 64	—
Ghirisŭ	3 46	—	4 51	—
Apahida	5.01	—	5.28	Trenu de persone
	5 21	—	5 56	
Clujiu	—	6 01	—	6 37
Nedeşdu	—	6.19	—	6.58
Ghirbĕu	—	—	—	7.14
Aghirişŭ	—	—	—	7.29
Stana	—	—	—	7.56
Huiedinŭ	—	7.12	—	8.18
Ciucia	—	7.41	—	8 58
Bucia	—	—	—	9.15
Bratca	—	—	—	9 34
Vadŭ	—	8.20	—	9 53
Mező-Telegd	—	8.46	—	10 28
Fugyi-Vásárhely	—	—	—	10 47
Venţia-Orădii	—	—	Trenu de persóne	10.57
Oradia-mare	—	9.11		11.07
	—	9.16	10.50	11.19
P. Ladány	—	10.37	1.33	1.16
Szolnok	—	12.20	4.24	3.29
Buda-pesta	—	2.15	10.05	6.33
Viena	—	—	2.15	—
	—	8.00	—	—

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ de pers.	Tren accelerat	Trenŭ de pers.	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	—	—	—	—
Budapesta	7.40	2.—	7.40	6 18	—
Szolnok	11 05	4.05	10.42	9.38	—
P. Ladány	2 02	5.47	2.02	12 02	—
Oradea mare	4.12	7.11	4 78	2.01	—
Venţia-Orădii	—	—	—	2 08	
Fudi-Oşorheiu	—	—	—	2 19	—
Teleagu	—	7.33	—	2.41	—
Vadu	—	8.04	—	3.24	—
Bratca	—	—	—	3.47	—
Bucia	—	—	—	4.07	—
Ciucia	—	8.58	—	4.33	—
Huiedin	—	9.28	—	5.15	—
Stana	—	—	—	5.33	—
Aghiriş	—	—	—	5.53	—
Gl â-bĕu	—	—	—	6.05	—
Nedişu	—	—	—	6.20	—
Clujiu	—	10.31	—	6 38	—
	11.00	—	—	—	7.08
Apahida	11 19	—	—	—	7.36
Ghiriş	12 33	—	—	—	9.16
Cucerdea	1.01	—	—	—	9.53
	1 11	—	—	—	10.—
Uiora	1 18	—	—	—	10.09
Vinţulŭ de susŭ	1.05	—	—	—	10.19
Aiudŭ	1 46	—	—	—	10.48
Teiuşŭ	2.25	—	—	—	11.55
Crăciunelŭ	2 50	—	—	—	12.34
Blaşŭ	3 03	—	—	—	12.52
Micăsasa	3.35	—	—	—	1.34
Copşa mic.	4.01	—	—	—	2.13
Mediaşŭ	4 20	—	—	—	2.46
Elisabetopole	4.55	—	—	—	3.31
Sigişóra	5.42	—	—	—	4 32
Haşfaleu	6.01	—	—	—	5.02
Homorod	7.27	—	—	—	6.53
Augustinŭ	8.08	—	—	—	7.43
Apatia	8.36	—	—	—	8 23
Feldióra	9 06	—	—	—	9 02
Braşovŭ	9.46	5.37	—	—	9.52
	—	—	1.55	—	—
Timişŭ	—	6.20	2.53	—	—
Predealu	—	6.47	—	—	—
	—	11.30	3.28	—	—
Bucurescĭ	—	—	9.35	—	—

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenu de pers.	Trenu de persóne
Teiuşŭ	11.24	—	3.00
Alba-Iulia	11.59	—	3 59
Vinţulŭ de josŭ	12.30	—	4.24
Şibotŭ	1.01	—	4.51
Orăştia	1 32	—	5.18
Simeria (Piski)	2 32	—	6 15
Deva	2 52	—	6.35
Branicica	3.23	—	7.02
Ilia	3.55	—	7.28
Gurasada	4.08	—	7.40
Zam	4.25	—	8.11
Soborşin	5 30	—	8.46
Bĕrzova	6.27	—	9.33
Conopŭ	6.47	—	9.53
Radna-Lipova	7.28	—	10 27
Paulişŭ	7.43	—	10.42
Gyorok	7.59	—	10.58
Glogovaţŭ	8.28	—	11 25
Aradŭ	8.42	9.17	2.31
Szolnok	—	2 32	4.59
	—	—	5.12
Budapesta	—	—	8.20
Viena	—	—	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiuşŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenu de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	12 10	—
Budapesta	8.20	9.05	—
Szolnok	11.20	12.41	—
	11.35	5.45	—
Aradŭ	4 30	6.—	—
Glogovaţŭ	4 43	6.13	—
Gyorok	5 07	6.38	—
Pauliş	5.19	6.51	—
Radna-Lipova	5 41	7.10	—
Conopŭ	6 09	7.37	—
Bĕrzova	6.28	7.55	—
Soborşin	7 25	8.42	—
Zam	8 01	9.12	—
Gurasada	8 34	9.41	—
Ilia	8 55	9.58	—
Branicica	9 19	10 17	—
Deva	9 51	10 42	—
Simeria (Piski)	10.35	11 07	—
Orăştiă	11.11	11.37	—
Şibotŭ	11.43	12.—	—
Vinţulŭ de josŭ	12.18	12.29	—
Alba-Iulia	12.36	12.46	—
Teiuşŭ	1 29	1.41	—

Aradŭ-Timişóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenu mixt
Aradŭ	5.48	—	6.05
Aradulŭ nou	6.19	—	6.33
Németh-Ságh	6.44	—	6.58
Vinga	7.16	—	7.29
Orczifalva	7.47	—	7.55
Merczifalva	—	—	—
Timişóra	9.02	—	9.08

Simeria (Piski) Petroşeni

	Trenŭ de persóne	Trenu omnibus	Trenŭ mixt
Simeria	—	—	2.42
Streiu	—	—	3.25
Haţegŭ	—	—	4.16
Pui	—	—	5.11
Crivadia	—	—	5.58
Baniţa	—	—	6 47
Petroşeni	—	—	7.12

Timişóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenu de persóne	Trenŭ omnibus
Timişóra	6.25	—	5.00
Merczifalva	—	—	—
Orczifalva	7.46	—	6.32
Vinga	8.15	—	7.02
Németh-Ságh	8.36	—	6.23
Aradulŭ nou	9.11	—	8.01
Aradŭ	9.27	—	8.17

Petroşeni—Simeria (Piski)

	Trenŭ de pers.	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Petroşeni	—	—	6.10
Baniţa	—	—	6.53
Crivadia	—	—	7 37
Pui	—	—	8.20
Haţegŭ	—	—	9.01
Streiu	—	—	9.52
Simeria	—	—	10.31

Tipografia *ALEXI* Braşovŭ. Hârtia din fabrica lui Martin Kopony, Zernescĭ